

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra: 1 kor. Egy óra: 1 kor. 50 fill. Negyedévre: 3. Negyedévre: 4. 50.		Felelős szerkesztő Dr. HEGEDŰS LORÁNT, Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	---	---

Fejetlenség az ellenzéken

Debrecen, július 17.

Minél jobban lehiggad az országgyűlés fináléja által felizgatott közhangulat, annál inkább kivethető az egységbe olvadásról ábrándozó ellenzék egyes elemeinek zavaros, élesen disszonáns, egymásnak ellentmondó hangja. A szövetségesek egyáltalán nincsenek egy véleményen arra nézve, hogy milyen álláspontot foglaljanak el az ősi ülészakon.

A vezérek, közöttük főleg Apponyi, az in integrum restituciót követelik: azt hirdetik, hogy addig béke nem lesz a képviselőházban, amíg vissza nem áll a június negyedike előtti állapot. Am az ellenzéki szövetség egyik főerőssége, a szociáldemokrata párt, lényegesen másként gondolkodik; orgánuma, nyíltan kijelenti, hogy neki nem kell ez a restitució, mert nem kell az osztályparlament helyreállítása, hanem kell egészen új, radikális népparlament. Ez a leplezetlen, kategorikus beszéd nemcsak azért nagyon érdekes, mert mereven szembe helyezkedik a vezérek irányításával, hanem még inkább azért, mert feltárja a szövetségestársak közti viszony benső természetét. Ime, Bokányiék nem azért csatlakoztak Károlyi Mihályhoz, mintha megnyerte volna őket a maga programja számára; ellenkezőleg, ő vette át tőlük legfőbb politikai programjukat. Ők, a szociáldemokraták jól tudják, hogy a radikális választójogi reform a mai parlament megsemmisülésére vezetne; ők ezt is akarják, tudniillik a történelmi tradíciókkal bíró és értelmiségi osztályok teljes kiszorítását a törvényhozásból és a maguk elvtársaiknak uralmát. Ők éppen ezért nagy lelki gyönyörűséggel nézték azt a rettenetes vandálist, amit Justhék oly hősiességgel vitték véghez a parlamentben: de mikor az ellenzék, leveretése után, helyre akarja állítani a korábbi állapotot s ezzel meghosszabbítani a jelenlegi parlamenti rendszer életét, a szociáldemokraták minden köntösfalazás nélkül kijelentik, hogy ebből pedig ők nem kérnek. Tessék tovább rombolni s vágni a történelmi alkotmányosság fáját maguk alatt is, — vagy pedig tessék lemondani a Weltner Jakabék fegyverbarátságáról.

A restitució jelszavát más szempontból, de nem kevésbé súlyosan, a szabadkőművesek is elítélik. Mint szabadon, de józanul gondolkodó testület, világos-

san látja az események visszacsinalásának teljes lehetetlenségét és megrója a meddők erőfeszítését.

De míg a szövetkezett ellenzék őszinte elemei eképpen helytelenítik a vezetőségi taktikáját és tárják fel az új koalíció szervezeti fejetlenségét, hadd mutassunk rá a legfőbb fejetlenségre, a restitució ötletében rejlő végzetes következetlenségre. Ha ugyanis — feltéve a lehetetlent — az országgyűlés visszatérne a június negyedike előtti állapotokra, mi lenne akkor? Nemde, tárgyalás alá kerülnének újra a katonai javaslatok és az ellenzék ismét obstruálna. Nem arról a nem csekély sőt ugyancsak vaskos következetlenségről akarunk szólni, hogy obstruálni lennének kénytelenek a többivel Apponyi és Kossuth is, akik az obstrukciót annyira megbélyegezték volt, hanem arról, hogy ősszel már napirendre kerül a választói reform, amelynek a kisüregtése érdekében az egész obstrukció megindult. Hát elképzelhető-e az, hogy a napirenden levő választójogi törvényjavaslat tárgyalása helyett visszatérjen a véderőjavaslatoknak éppen a választójogi kérdésben kezdett obstrukciójához? Ez már egyenesen dőreség lenne.

Nincs visszatérés a múltba. Halad az idő, nem áll meg a közélet, új feladatok várnak megoldásra. Ezek között első helyen a választói reform. És az sem képzelhető, éppen úgy nem, mint a restitució, hogy amíg az országgyűlésen a választói reform vitája folyik, az ellenzék az Országgyűlési házban üssön tanyát. Sem lehetetlen követeléssel, sem éretlen daccal le nem győzi az ellenzék azt a fejetlenséget, amely egész közszereplését megsemmisítéssel fenyegeti.

A KIRÁLY LÁTOGATÓI. Ischlből táviratozzák, hogy a király tegnap külön kihallgatáson fogadta János György szász herceget. Ma Heimold osztrák belügyminiszter jelenik meg ő felségénél és folyó ügyekről tesz jelentést.

LIPÓT FŐHERCEG DALMÁCIÁBAN. Triestből jelentik: Lipót főherceg tegnap Bécsből ideérkezett és a Prinz Hohenlohe Lloyd gőzösön szemleutrá Dalmáciába ment.

A HADGYAKORLATOK. Bécsből jelentik: A „Militärische Korrespondenz“ értesülései szerint az idei nagy délmagyarországi hadgyakorlatokat is Ferenc Ferdinánd trónörökös fogja vezetni. A hadgyakorlatok szeptember hó 7-től 12-ig Békéscsaba, Szeged és Temesvár között lesznek megtartva. A hadgyakorlatok terét északon Kisjenő, Pankota és Lippa, délen Temesvár, Nagy-kikinda, Tiszahegyes és Pusztaszentmiklós, nyugaton a Tisza folyó határolják.

A kultuszminiszter az egyetemekről

Zichy János gróf terve

Egy újságíró ma interjút folytatott Zichy János gróf kultuszminiszterrel, akinek nyilatkozatából közöljük a következőket:

— Ezidőszerint az 1913. évi költségelőirányzatot dolgozom. Hogy ősszel mi lesz az első törvényjavaslat, arra a sorrend még nincs megállapítva. Mindenesetre szeretném a katolikus autonómia kérdését diűlőre juttatni. A törvénytervezet már készen van.

A zsidók autonómiája szóba került a pénzügyi bizottságban és a parlamentben. E tekintetben az az álláspontom, hogy a neologoknak és az orthodoxoknak kell előbb egymás között megegyezniük. Ha a zsidóság egységes lesz, akkor a kérdés nagyon gyorsan és könnyen meg lesz oldható. Míg azonban állandóan hangoztatják és kiélezzik az orthodox és neolog velleitásokat, addig maguk is divergálnak, a legjobb akarattal sem tudtuk a kérdést közmegegyezésre megoldani.

A hajdudorogi püspökség ügyére vonatkozóan ezeket mondta:

— A püspökség létesítéséről szóló pápai bulla már ki van hirdetve. A végrehajtásról szóló bulla sem fog már sokáig késni. Ezzel egyidejűleg fog megtörténni az új püspök ki nevezése is, akinek személye nincs még megállapítva.

Arra a kérdésre, hogy mikor fognak hozzá az egyetemek építéséhez, ezt válaszolta:

— Pozsonyban még a hely kiválasztásánál tartunk. Két álláspont küzd egymással. Debrecenben már döntöttem a hely kérdésében. Ott a Nagyerdőn lesz az egyetem.

— A lelkeszi kongrua ügyének részleteiről még nem nyilatkozhatom. Azt azonban örömmel hozom nyilvánosságra, hogy az elv tekintetében már megegyezésre jutottam a pénzügyminiszter ural és ő volt szíves belemenni egy jelentős költségemelésbe. Természetesen ez az emelés felekezeti különbség nélkül ki fog terjedni az összes lelkészekre.

A készülő törvényjavaslatokról ezeket mondta:

— Sürgősen letárgyalandónak tartom a tanítók és tanítónők fizetésrendezéséről szóló javaslatokat. Ezenkívül soron van a középiskolai tanárok fizetésrendezése is. — Egyébként törvényjavaslatok készülnek a kegyuri terhek és jövedelmek rendezéséről,

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sörcsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zeneestély.

a görög-katolikus káptalanok tagjainak fizetésrendezéséről, a párbér rendezéséről, a polgári és kereskedelmi iskolák reformjáról. A népiskola fszámának szaporítását is forszirozom, persze ennek határát majd csak a költségelőirányzat fogja megszabni.

A debreceni vízvezeték

A vízvezetési bizottság ülése.

Ma déllött tartotta meg ülését a vízvezetési bizottság, amely hosszasan és behatóan foglalkozott az egyes részletkérdésekkel. A tárgyalások során elhangzott bejelentések közül legörvendetesebb, hogy a vízvezeték építése örvendetesen halad előre s ösze már vezet is tud szolgáltatni és októberben megkezdik a víz szolgáltatást először természetesen a közmvékek és épületek számára.

Ezzel szemben azonban meglepetést és megütközést keltett, hogy a víztorony s gépház építésének vállalkozója mindenért olyan horribilis árt követel a városon, hogy ezek az árak a két-háromszoros rendes árt is meghaladják. A vállalkozó mindennél nyerni akar a városon. A másik kellemetlen dolog, hogy a vízmérő órákat vállalt cég fölszólításra sem szállította a vízmérő órákat pedig arra már szükség is lett volna.

A bizottság üléséről, amelyen igen sok kérdésben határozott még, tudósításunk a következő:

Az ülést délután tíz óra után Kovács József polgármester nyitotta meg, akinek elnöklete alatt jelen voltak Aczél Géza főmérnök, Csóka Sámuel tb. főjegyző, Haty Kálmán építés vezető, Pazár István főmérnök, építésvezető, Czverdey Andor kir. kulturmérnök, Fejér Ferenc dr. tb. főügysz., Tóth István, Orendt Alfréd mérnök, a vállalkozó részéről Bruck Nándor és Wagner Lajos.

A munkák előhaladása.

A bizottság tudomásul vette az építésvezetőség bejelentését, hogy a vízvezetési csöveket 31 kilométer hosszúságban már lefektették. Van készletben még a vállalkozónak 9 kilométer vascsöve, amelyet a városi mérnöki hivatal már ki is próbált, de ezenkívül a vállalkozó jelentése szerint még van készletben a városban vascsöve, miután eddig 141 waggon csövet szállítottak Debrecenbe.

Egy régi csárdáról

Irta: Krudy Gyula.

Valami őszi hangulatot keresek, a miben jól elszomorodhatnék; olyan édesen, szépen, mint tavaly ilyenkor is mindig, a mióta az eszemet tudom, hogy szomorú voltam és boldog. Tavaly a ligetet jártam, mint egy vén, komor zsvány, pipáztam és Mari néninél ebédeltem egy pokoli kis csárdában, ahová a fiakkerosok jártak a környékről és a Stefánia-uton laktam egy paitában, ahol a sarokban meghuzódtam minden cókómókkal a pókhoz hasonlóan. Így tesz az ember, ha nagy munkába akar fogni, mondjuk regénybe, szindarabba vagy hőskölteménybe...

Az eszméket szépen elfeledtem és csak Mari néniem a kosztjára emlékeztem, a kis csárdára, ahol egy sarokban meghuzódom sillerbort ittam délutánoként, minden délután. Biztosan tudtam, hogy a zajgó nagyvilág, a mi az Aréna-uton tul él és dolgozik, már régen elfelejtett. Mari néniem senki sem gondolt, mert Mari néniemről senki sem tudott a környékbéli fiakkerosokon kívül. Az udvarra kellett bemenni, aztán balra megnyomni az üveg ajtó kilincsét, az ajtó melletti kis réztáblára zöld szőlőfürtök voltak pingálva. Egyéb semmi. A mogorva, csendes Mari néni, aki a poharakat megtöltötte, nem sokat törődött a világgal. Délutánoként nem beszélt hozzám, ma nagyon jó kedve volt, de csak rövid, szakgatott szavakban beszélt.

Bejelentette még az építésvezetőség, hogy a gépház alapjait lerakták, súlyasztették s az alsó beton építést elvégezték. Egy hét alatt a vizet kiszivattyúzzák, akkor a bizottság kimegy a helyszínére megvizsgálja s akkor megkezdik az oldalfalak építését. A vállalkozó értesítette a mérnöki hivalt, hogy a gépek készen vannak s bármikor szállíthatja, vízmérő órák azonban nincsenek készen s bár az építésvezetőség fölszólította a céget, hogy szállítsa az órákat, mert azokra szükség van, de a cég fölszólításra sem szállította az órákat s azért a bizottság azt javasolja: mondja ki a tanács, hogy ha a cég az órákat most sem szállítja, azokat az ő veszélyükre és költségükre másoknál fogja megrendelni. A gépész lakás kőmives munkái is készen vannak. Mindent összegezve a munkák olyannyira előrehaladtak, hogy a főmérnök biztatása szerint októberben már megkezdik a közcélokra a vízszolgáltatást. Kimondta a bizottság, hogy a nagyverdei csatornázás a vízvezeték elkészültével már most szükséges, s sürgesse meg a tanács a nagyverdei csatornázás jóváhagyását. A bizottság is javasolja, hogy a belügyminiszter műszaki osztályának egyoldalú véleménye alapján a Törs és Ormai cég által furrott kutak közül kifogásolt 4 kutat a város ne vegye át, mert arra a városnak joga van.

Naplóbejegyzések.

Főolvasták ezután az építési napló bejegyzéseket, amelyek szerint a vállalkozó 9-10 méteres czölöpökre erősíti meg a szádfalakat aszerint, hogy szükségük mutatkozik a fal szilárdsága szerint. A vállalkozó a közutakat lyukas csövekkel ajánlotta, ezt a bizottság nem fogadta el, hanem zárt csövi ejektorszerű kutakat követel. Javasolja a bizottság, hogy a víztoronyban a terraszokra vezető vasbeton műkö lépcsőket csináljanak vaspántos szélekkel. Javasol a bizottság két vasajtót 150-150 korona költséggel, egy villámhárítót 485 korona költséggel.

Fried és Adorján cég az alapozáshoz használt terhelési kövekért 28 koronát kért köbméterenként.

Pazár István megjegyzi, hogy a vállalkozó nemcsak magas, de kétszeres, háromszoros árakat számít, a hol csak lehet, igaz, hogy ezzel szemben minden eszközt meg ad a szerződés. Nem habozik nyiltan is kimondani, sőt jegyzőkönyvbe vétetni, hogy a vállalkozó a városon nagyon is nyerekedni akar. A kért 28 koronás ár helyett teljesen elégnék tarti 15 koronát munkával együtt 28 koronát. A bizottság ezt is fogadta el.

Ki egy pohár jó bort akart inni, az úgy is idetalál. Lumpok, korhelyek ide ne jöjjenek, mert be nem ereszttem őket. Ez nem korcsma... Csak olyan hely ez, ahol egy pohár jó bort lehet inni.

Lesimitott szürke hajával, egyenes derekával és felgyürt ruhájú karjával úgy tett-vett a házban, mintha senkivel sem törődne. Legkevésbé a vendégeivel. Ha jönnek, ha nem jönnek. Kosztot itt csak egyedül nekem adott, a lakószobában ültem a kopott ripszdiványon és a görbelábu asztalon a töredezett porcellán-figurák között egy asztalkendőn ebédeltem; ugyanott ittam sillerbort is, míg Mari néni odakünn járt a hosszú asztal mögött, ahol a fiakkerosok a jó pohár bort felhajtották.

Hát így békében és csendességben élhetünk volna. A kedvemre kibusultam magam a rossz idő miatt. Ugy beleszóktam a halgatásba, hogy már azt kellett gondolnom, hogy elfelejtetek beszélni. Mari néni is hallgatott. A fiakkerosok, ha jöttek, csak csendesen beszélgettek, tudták, hogy Mari néni nem szereti a lármát, meg aztán nem is szabad kiabálni, miután itt korcsma nincs, engedély nincs, semmi sincs, csak szőlőfürt a réztáblácskán az udvar sarkában. Aki megérti a titkos utmutatást, az borivó ember és nem bántja a Mari néni.

1.

Egyszer, ősz elején valami lármás em-

Ilyen ajánlat-redukálást végzett a bizottság a gépházak körül épített három kuthoz adott kotrógépek használati díjáért. Az 500 méternél nagyobb bteriedelmű földszállításért minden köbméter után 1 koronát állapított meg a bizottság.

A cég kérte még, hogy a szádfalakon kívül szivattyuztatni kell a vizet s ezért 60 köbméteres óránkénti kiszivattyuzást számítva a külső helyeken teljesítendő helyeken óránként 5 korona 50 fillért adjon a város.

Tóth István helyteleníti ezt, mert a vállalkozó tartozott a szádfalakat úgy készíteni, hogy azok jók legyenek s a vízelenítésért ugyanis átalányt kap. Ha tehát a szádfalon kívül is szivattyuzni kell, ez azt mutatja, hogy a szádfal rossz s így elvileg ellenzi, hogy bármit kapjon is ezért a vállalkozó.

Aczél Géza főmérnök kijelenti, hogy a tervezésben, a munkában is lehet a hiba, ezért csak egy vizsgálat és megállapítás döntheti el, kit terhel a szivattyuzás költsége. Ajánlja, hogy a megfizetés kötelezettségének elvállalása nélkül fogadja el az ajánlatot s bizottságilag állapítsa meg, kit terhel a felelősség.

A bizottság így is határozott.

Kávéház a víztoronyban.

Tudvalevő, hogy Burger Péter azt ajánlotta a városnak, létesíttessen a víztorony-épületében kávéházat, vendéglőt. A mérnöki hivatal elkészítette a javaslat intencióinak megfelelő terveket, amelyek szerint a víztorony épületének egy 90 négyzetméternyi fedett tér állana rendelkezésre, míg a körül igen szép terraszt lehetne készíteni. Az egész berendezés pedig összefüggésben állana jégpályával és csolnakázótóval, amelyhez igen közel van. Az egész átalakítás 34118 koronába kerül, amely befektetés előreláthatóan meghozná a tíz percentes kamatját az elérendő bérben. Miután tehát a bizottság jóvelmezőnek látja ezt a befektetést, annak megszavazását javasolja.

A vállalkozó a munkákkal megbontandó park és virágágyak épségben tartásáért oly magas összeget kért, hogy a bizottság inkább azt javasolja, bontsa meg inkább azokat a vállalkozó a feltételekben előirt módon s majd házilag helyrehozza inkább a város.

Új létesítmények.

Javasolja a bizottság a következőknek létesítését: 50 darab hidrans fölállítását és tömlők s csövek beszerzését a nagyverdei park részére 28730 korona költséggel, — a Hadházi-uton a huszárlaktanyáig, amelynek különben is már csatornázása van a vízveze-

bert találtam a Mari néni korcsmáiban, Zömök, fekete ember volt ez és deres szakála bozontosan csüngött le. Apró, fekete égérszemei pedig fürkészve nézegettek körül e békés helyen. Mari néniemileg sápadtabb volt, mint máskor. Az ilyen, mindig egyforma, komor öregasszonyokon hamar észre lehet venni a változást. De munkáját nyugodtan végezte; tett-vett, mint máskor és mélyen hallgatott, helyette eleget beszélt az ember. Különösen az urakat szidta és a nagy töké. Elkeseredve ismételtegette sürün:

— Te Mari, te nem is tudod, milyen cudarul bannak el a szegény emberrel. Neked szerencséd van, még a finác is elkerül.

Mari néni nem szólt semmit. Jöttek a fiakkerosok és az ember nyomban barátságot kötött velük. Kocintgatott a poharakkal és kinálgatta egynemelyikét. Mari néni lesütött szemmel mérte a bort és hallgatta is, nem is az ember beszédét.

Estefelé már részeg volt a polgár, mert egész nap ivott. Dülöngözött, azután pénzt kért Mari nénitől.

Mari néni szó nélkül adott neki: a polgár káromkodott erre minden ok nélkül és elment a kávéházba, mint ezt fenyegető hangon kijelentette.

2.

A pokoli kis csárdában az élet, a mi olyan szépnek indult, kezdett elszomorodni. — Bukfenc, a szürke, álnok tekintetű kandur,

téki ut lefektetését 8087 korona költséggel. — a külsővásártér külső oldalán a vízvezeték lefektetését 3575 korona költséggel. — az Ispotály-telep vízvezetékekkel ellátását 3400 korona költséggel s a Piac-utcai új városi bérháznál nyitandó utcába vízvezeték bevezetését 838 korona költséggel. Már itt merült fel a terv, amely valószínűleg meg is fog valósulni, hogy az új utca Tábornok-utca nevet viselje.

Kimondta még a bizottság, hogy szükségét látja és javasolja a vízvezetéknek a Széchenyi-uton a siketnéma intézetig való elvezetését, ami 2801 koronába kerül. A tisztviselőtelep 14968 koronába kerülő vízvezeték berendezését csak úgy javasolja, ha a tisztviselőtelepiek biztosítják a szükséges vízfogyasztást, amivel a befektetés megtérül.

A családi pótlék kiutalása

Utasítás a pénztári hatóságokhoz

Az alkotást gátló obstrukció letörése után, a munkaképessé vált parlament egymásután hozta meg a szociális érdekeket védő törvényeket, amelyek után esztendőkönn át hiába sóvárgott a nemzet. Az egyik legszebb és legértékesebb alkotása a törvényhozásnak az, melyben az állami, megyei és államvasuti tisztviselők javáról gondoskodik családi pótlékok utalásával.

A törvényt csak nem régen szentesítette a király, a napokban lett kihirdetve s rá másnapra már a pénzügyminiszterium végrehajtási rendelete is megjelent. Mintegy három hét alatt az üdvös törvényt tüneményes gyorsasággal hajtott végre az állam. A megszállás, szentesítés, kihirdetés, végrehajtás mind megtörtént rövid egy hónap alatt. — Amire az állami tisztviselők a közelmúltban az obstrukció letörése előtt még gondolni sem mertek, azt már kezökben tartják. A miniszteri rendelet, amely a debreceni hatóságokhoz is megérkezett, utasítja az utalványozási joggal felruházott hatóságokat, hogy az utalványozási jogkörükbe eső összes alkalmazottakat azonnal hívják fel, hogy családi pótlékban való részesítésükre irányuló kérésüket

— a szükséges igazoló iratok bemutatása mellett — közvetlen hivatalfőnököknek azonnal jelentsék be.

Olyan alkalmazottak, akiknek a törvény feltételeinek megfelelően törvényes, vagy törvényesített édes vagy mostoha gyermekük van, a családi pótlékot azonnal megkapják. Azokról az alkalmazottakról pedig, akik legálább két, velük közös háztartásban élő és saját jövedelemmel nem bíró családtagot tartanak el, jegyzéket készítenek, mellet a miniszteriumba terjesztenek fel, hol a pótlék utalványozását a legrövidebb idő alatt elbírálják. A jegyzékbe az alkalmazottat csak akkor lehet fölvenni, ha az általa eltartott, vele közös háztartásban élő és saját jövedelemmel nem bíró családtag:

Az alkalmazottnak a törvény 3. paragrafusában meghatározott életkort már elért gyermeke;

az alkalmazottnak házastársa, testvére, szülője, vagy nagyszülője;

az alkalmazott házastársának testvére, vagy az alkalmazott testvéreinek házastársa;

az alkalmazott házastársának szülője;

az alkalmazottnak teljes árvaságra jutott, vagyis szülőtlen unokája;

az alkalmazott testvéreinek vagy az alkalmazott házastársa testvéreinek teljes árvaságra jutott, vagyis szülőtlen gyermeke;

az alkalmazott által örökbefogadott vagy nevelt gyermeke;

az alkalmazottnak vagy házastársának törvénytelen gyermeke.

A családi pótlék engedélyezésének lényeges feltétele, hogy a családtagok az alkalmazottal közös háztartásban éljenek s hogy ne legyen saját jövedelmük.

A családi pótlékot az alkalmazottak viszámenőleg 1912. január elsejétől kapják s így, akik a törvény rendelkezése szerint előleges negyedévi részletekben kapják, azok egyszerre három részletet, akik utólagos negyedévi részletekben, azok egyszerre két részletet kapnak kézhez.

Az állami, megyei és államvasuti tisztviselők között a törvény mindenre kiterjedő fi-

gyelmi rendelkezése és a gyors végrehajtás érthető örömet keltett s a szükséges kimutatók összeállítása érdekében a munkálatokat minden hivatalban már meg is kezdték.

Az elhagyott asszony

Lelövésrel fenyegeti az urát

A magyar törvények igen humánusak a rablás, gyilkolás, gyujtogatás és más főbenjáró bűnökkel szemben. Azért utalták ezeket a nagy kriminalisztikai kérdéseket az esküdtzéki intézmény keretébe. Másként áll azonban a magyar törvények pártfogása az elhagyott asszonnyal és gyermekkel szemben. Még azokban az esetekben is, hol peres eljárás útján lép fel az asszony a férj és apa ellen, szinte szivtelenségig ridegek a paragrafusok s igen sokszor csak mankót adnak a hóna alá az élet terhe alatt roskadozó asszonynak. Aki ifjuságát, testének-lelkének kristályos erejét áldozta a férjnek.

A családi drámák kilencztedrésze a nyomorból, egytized része azonban az elhagyatottság által támadó kétségbeesésből datálódik. Amíg valamely törvényes kényszer, — avagy állami pártfogásrendszer nem gondoskodik az elhagyott asszonnyal, addig mindig ismétlődnek a kétségbeesések és szaporodnak a gyilkos merényletek a férj és a gyermekek élete ellen.

Most is egy szegény elhagyott asszony jár lázas fejjel ebben a városban és megdobbanó agygyal, felajzott lelkiismerettel keresi az utat, melyen másképp, mint megfélemlítés által közelebb vonhassa ismét magához az elszakadt férjét, a férjet, T. G. cipészsegéd neje már régebben különváltva él a férjétől. Egy darab ideig egyedül próbált egzisztenciát teremteni és megakart birkózni az étellel. Volt cseléd, bejáró és házvezető, hánykolódott erre-arra, de megnyugvást, felzaklatott lelkének pihenést nem talált. Csak kin, szenvedés és megpróbáltatás volt az osztályrésze. Lehet, ha el tudott volna válni a férjétől, még új életet is teremthetett volna ma-

Megfordult aztán és visszament a söntésbe. A hosszú asztalon sorba rakta a poharakat és megtörülgette az üvegeket a polcon. Aztán megállt rendes helyén és komolyan nézett maga elé.

— Kimentem hozzá.

— Hát baj van, Mari néni?

Az asszony gondolkodott a feleleten.

— Baj? Az éppen nem volna. — tagolta csendesesen és elfordította a tekintetét.

— Tán a kőműves csinált valamit?

— Mert ez a kőműves ember, aki most ide kezdett járni, régi ismerősöm nekem. — beszélt Mari néni. — Utálom, mint a bűnösöt. Tudom, hogy rossz, rossz minden gondolata, de hát régi ismerősöm nekem. Ő már akkor is ilyen korhely volt, én cseléd voltam és egy fiunk is van: Károly . . . Boltos. — tette hozzá elmerengő hangon és nagyot hallgatott.

— Oh, az a gazember! — kiáltott fel szenvedélyesen Mari néni. De nyomban elcsendesedett. — Károly nem csinált semmit, — tette hozzá és elpirult.

Még mondta lassan:

— Inkább a javamat akarja. Ezt nem igen lehetett feltenni Károlyról. A vén kandur, amelyik a küszöbön üldögélt, dorombolt és nagyot szökött valami bogár után.

Beesteledett és az udvarról homályos árnyékok jöttek be az üvegajtón. A fák ingatták kopaszodó ágait, mintha Mari néninek integetnének kívülről. Az asszony egyenesen állott, kezét hátrafesztve.

többé nem dörgölte görbe hátát a Mari néni szoknyájához, mert rugásokban és szidásban részesült. A vén macska töprengve üldögélt az ablak híján délutánként és busan gondolkodott a beállott változásokon. A koszt is megváltozott és a kozmás ételeket Mari néni a fülléig elpirulva vitte el az asztalkendőről; néhány porcellánfigura váratlanul eltört. — Mari néni, amint a hosszú asztal mellett állt, délutánként, gyakran úgy tett, mintha megakarna szólalni. Ajka mozgott és szemét mérően szegezte egy pontra. De aztán még sem szólt semmit; komoran, szinte elszántan töltögette a poharakat, ha fiakkerosok jelentkeztek. Mindez a kőműves miatt.

— Maguk az uraktól élnek, polgártársak, hát maguk nem haraguzsznak rájuk? De nem jobb volna-e odabenn ülni a kocsiiban, mint kivülről a bakon?

A fiakkerosok nem igen törődtek a kőművessel. Kőműves volt a polgár és valami összeköttetésben állott Mari nénival, de hogy milyen összeköttetésben, azt senki sem tudta.

Ezen a kőművesen fog hajótörést szenvedni a szépen gvarapodó kis csárda, gondolám sokszor és délutánokint rossz indulattal láttam a Károly megjelenését. A vén kandur oly gorombán dorombolt, ha a polgár megjelent, mint soha.

Károly untalan ivott és évődött Mari nénival, még a fiakkerosok előtt is, amit e szí-

goru férfiak csodáltak. A külvárosi fiakkeralomáson csupa komoly családapák ültek a bakon és a Belváros kackiás bérkocsis legényei, e könnyűvérű ifjak, legfeljebb csak átrobotgáltak erre modern, elegáns hintóikkal.

— Te Mari, te szépen meglepesedsz itt, — se adót nem fizetsz, se nagy házbért, aztán mégis korcsmát tartasz. Szabad ez, Mari?

Mari néni összeszorított, keskeny ajka mintha felnyitni akart volna, de aztán még sem szólt.

— A szegény ember megdöglik, mint a kutya. Fázik, ázik, küzködik, de te meg itt gyűjtöd a pénzt. Hej, Mari, neked már csak nagy szerencséd van!

Igy beszélt a részeges kőműves és apró, szurokszíni szemével megvizsgálta a helyiséget és meglepődéssel dörzsölgette a kalapja karimájával kerek fejét.

És este a pénzt a fiókból kiszedte és vígan elment. Mari néni utána sem nézett. — Mintha nem törődne vele és semmivel ezen a világon.

Am egyszer mégis megszólalt a komor nő. Esteledett és igen-igen busultam, mint akkor mindig. Mari néni megállott a küszöbön és halk hangon mondta:

— Többet nem fogunk itt bort mérni, uraim.

Egyenesen állt, mint mindig, csak szemét sűtötte le, mintha nagyon szegyenkeznék. —

gának. Csakhogy az ügyvéd sokba kerül, szegényjogon pedig csak a kamara áll a szegényember rendelkezésére. A pártfogó ügyvéd semmit sem csinál. Ezt az intézményt is meg kellene reformálni, — ha ugyan még lehet!

Igy aztán a magára hagyott asszony, T. G. cipészsegéd elhagyott felesége is hiába vár, hogy a sorsa jobbrafordul, — maradt minden a régi nyomoruságban. Tegnap este aztán Nagybányán vonatra ült s ma reggel ideérkezett. Elhatározta, hogy leszámol az urával, aki mi sem akar tudni róla. Ma délután tehát beállított a lakására:

— Visszajöttem, nem bírom már a sok küzdést. Megtörve, megalázva jöttem vissza. Akarsz-e velem új életet kezdeni?!

A férj kéréseire maradt s mert érezte brutális erejét, eldobta magától a megtört asszonyt. Aki most már felzaklatott lelke egész erejével lázadt fel:

— Hát akkor majd teszek én igazságot. Egy revolver lövés mindent kiegyenlít! — Fenyegette meg a cipészsegédet, aki most már lóhalálában futott a rendőrségre s a maga oltalmára fegyveres védelmet keresett.

A törvény erre módot is nyújt s így nem lehetetlen, mire e sorok napvilágot látnak, a szegény letiport, agyonhajszolt asszonyt már rendőri kényszerrel hagyja itt Debrecen városát, ahol egész ifjúságát, jövőjét, életét eltemette . . .

(gy. zs.)

AZ ALMAMUST ÉS AZ ÓRAKULCS

Egy orvos élményeiből

A debreceni orvosok napok óta kedves esemény fölött mosolyognak. Egyik buzgó és lelkiismeretes kartársukat, aki egyébként állandóan egy sereg rendkívüli esettel lepi meg és ismerteti meg barátait, az egyik kertészségre hívták, mivel valamelyik szegényember kisfia állítólag lenyelte az ingaóra kulcsát.

Az orvos megvizsgálta a szepegő beteget, megvigasztalta a jajgató szülőket és aztán a következőképpen rendelkezett:

— Főzzenek almamustot. Ebből igyon meg a gyerek vagy liternyi. Aztán főzzenek

— Én nyertem a kislutrin négyszáz forintot egyszer. — folytatta. Elindultam megkeresni azt a vén betyárt, de nem találtam sehol. Valahol vidéken dolgozott. Azt akartam, hogy megesküdjünk és valamibe fogjunk. A fehér ruhámat is megvarrtam és sokszor felpróbáltam akkoriban. A fekete hajamba mirtuszt fontam és nagyon szép voltam. A gyűrűket is megvettem egyszer. Mind a kettőt. Csak jött volna az a rossz ember. De nem jött. Az évek elmúltak. Egyszer a gyűrűket is zálogba tettem. De a fehér ruhám megmaradt, meg ám.

Mari néni elhallgatott és ábrándosan nézett körül.

— A fehér ruhácskám megvan. — ismételte. És Károly most előjött. — A gyermekért kellene valamit csinálni, mondtam neki. A vén betyár azt felelte, hogy nem bánja: csináljunk valamit; ő a korcsmárosságot szereti és már fel is vett helyiséget, innen nem messze, engedélyt is kér, mert ő fél a fináncoktól . . . A fiunkért kell valamit csinálni. — És aztán magamban sem maradhatok mindig, mikor van valaki, akit szeretek. Mert csak egyszer szerettem, uram!

Szépén beesteledett. Mari néni meggyújtotta a lámpát az asztal felett. Hogy világosság lett, igen elszégyelte magát és lesütykített szemmel babrált a poharak között.

krumplit. A gyerek ne egyen mást és végül igyon meg egy kispoháryi ricinusolajat. — Rendbe fog jönni. Az orakulcsot majd így napvilágra hozzuk.

A rendkívüli esetet természetesen kartársai körében is ismertette, akik érthető kíváncsisággal várták az almamusttal vegyes gyógyszerek hatását.

Másnap a látogatásai során izgatottan nyitott be a szegény emberek közé a jólelkű orvos és érdeklődve kérdezte:

— No, Pista bátyám, hogy van a gyerek? Megkerült-e az orakulcs? — Használt-e az almamust?

— Hát igen, — mondta vontatottan a gyermek apja — megkerült az orakulcs.

— Persze — persze, az almamust . . .

— Dehogyan az almamust, uram . . . — A gyerek elgyugta a vankos alá a kulcsot, oszt megfélejtkezett rulla. Mára aztán megtanulta. De azé az almamustot megitta.

Az érdekes eset részletei azonban kiszivárogtak és most az orvosok kedélyesen mondogatják:

— Hej, az az almamust, az az almamust mégis csak jó gyógyszer.

A hajdudorogi püspökjelöltek

A nagyváradai püspök a magyarság ellen

A hajdudorogi új görögkatolikus püspök kinevezése, egy hónapon belül meg fog történni. Két komoly jelölt van a püspöki méltóságra: *Miklóssy István* főesperes és *Jaczkovics Mihály* hajdudorogi püspöki külhelynök. Mind a két egyházi férfiú disze a görögkatolikus egyháznak és egyforma sánszuk van a püspöki székre. A kormány mindkettőjükkel tárgyalt már s úgy Miklóssyt, mint Jaczkovicsot meghallgatta a püspöki állás betöltésére nézve.

Az új magyar püspökség körül nagy bizonytalanságok vannak kerekedőben. A román főpapok már a pápai jóváhagyást meg akarták akadályozni. Azonban az engedélyezett püspökséget sem szívesen nézik a román főpapok. El is követnek mindent, hogy az igazi kialakulást megakadályozzák. Megindult a mozgalom, amelynek élén *Radu* Demeter nagyváradai görögkatolikus püspök áll. A cél az, hogy a magyarai görögkatolikus hívők egyházaiból minél kevesebb csatolódjék az új püspökséghez.

Biharmegyében több mint ötven parochia van, amelyekben a hívek többsége magyar. Radu püspöknek az a föltett szándéka, hogy mindenáron megakadályozza ezeknek az egyháznak az új püspökséghez való csatolását. Azonkívül több szatmármegyei, hunyadmegyei és külküllömegyei magyar nyelvű egyházközséget akarnak visszatartani a magyar püspökségbe való beosztástól.

A román főpapság hiszi, hogy győzedelmeskedik most is ebben a küzdelemben, amint győzött a kormány szemben a magyar olitári nyelv eljűtésével. Abban bizakodnak, hogy a kormány az ő javukra intézi el az új egyházmegye kikerekítését Béccsel és Rómával.

E pártfogók révén remélik elérni a románok, hogy az új egyházmegye térképét a legminimálisabb területre szorítsák.

Természetes, hogy az egész intrikának, ép úgy, mint annak, amelyet a püspökség fölléltatása ellen folytattak, semmi eredménye nem lesz és a kormány gondoskodik arról, hogy a rendelkezésnek fogantatja legyen.

Az inzultált urileány

Az elpáholt gavallér

Érdekes — és még inkább tanulságos — az az ítélet, melyet ma hozott a budapesti büntető járásbiróság. A panaszos egy fiatal ur volt, akit két másik ur, mert inzultálta fiatal nőrokonukat, szörnyen elvert.

Ez év május 12-én az Angol Parkban szórakozott két ur és egy feltűnően szép kisasszony, valamennyien vidékiek. A férfiak: dr. Simay Ernő celldömölki ügyvéd és Biró István, továbbá az utóbbinak unokahuga, Daróczy Erzsébet, a ligetből jövet betértek az Andrassy-uton levő Baumann-kávéházba. Itt jó sokáig időztek, mert ismerősöket találtak a kávéházban. Ugy éféltáiban a fiatal hölgy, Daróczy Erzsébet álmos lett s a férfirokonai hazakisérték.

A kis társaság az „István király“ szállóban lakott, idejöttek hát, de csak a kisasszony tért nyugodni az urak visszamentek vigadni a kávéházba. Átadta a portás Daróczy Erzsébetnek az első emeleti szobája kulcsát, mire dr. Simay és Biró távoztak. Ugyan akkor a hotel egy másik vendége, Horváth Jenő utazó — aki különben Bécsben lakik — szinte kérte a kulcsát.

— Tessék — nyújtotta át a portás — második emelet 35.

Erre a hölgy is, az idegen is indultak fölfelé a lépcsőn. Az ur, bár ő nem az első emeleten lakott, mindenütt nyomában a szép leánynak, aki végre a folyosón megszólalt:

— Uram, miért követ?

— Van köze hozzá? — felelte Horváth szintén egy kérdéssel.

— Igen, mert tudom, hogy ön nem itt, hanem a második emeleten lakik. Távozzék hát! — tette hozzá erővel az urileány.

Horváth hengegve felelte vissza:

— Sose félien, az ilyen hölgyek nem kellene nekem. Az „ilyeneket“ felülről lenézem . . .

A sértő szavakra a védtelen hölgy sirva fakadt, majd lerohant a portáshoz, kocsit kért s odasietett a rokonaihoz az Andrassy-uti kávéházba. Elmondta ezeknek, mint inzultálta az ismretlen. Erre dr. Simay és Biró odasiettek a szállóba s feleltre vonták Horváth Jenőt, aki azonban velük is félvállról beszélt.

— Még maga hengeg, gazember, aszfaltbetyár!

Aztán nekiestek, jobbról-balról összepofozták Horvátot s estek az ütlegek, ahol csak érték. Horváthnak nem volt nehéz, hogy másnap az orvostól, az elstől, akit talált, visum repertumot kapjon.

Kezébe az irással, Horváth az orvostól a bírósághoz futott, ahol följelentette dr. Simait és Birót becsületsértés, valamint könyvnyi testisértés miatt. Ma tárgyalta ezt az ügyet a járásbíró, aki előtt a vádlottak nem is tagadták, hogy bizony ők csöppet sem fukardkodtak az ütlegekkel, sőt a sértő szavakban sem válogattak.

— De — mondták, — ezt az embert nem taníthatuk meg másképp móresre!

Igy beszéltek a vádlottak, de ugylátszik ez volt a bírónak a nézete is, mert megállapította ugyan a becsületsértést, sőt a testisértés vétségét is, de dr. Simait és Birót ezekért csupán két-két korona pénzbüntetésre ítélte el.

De még ezt sem kell a vádlottaknak megfizetniük, mert a novella 1. §-a alapján a bíró felfüggesztette az ítélet végrehajtását.

Színház és Művészet

Pörök az operaház ellen. Fővárosi tudósítónk jelenti: Knoté Henriket, a világhírű Wagner énekest, legutóbbi budapesti tartózkodása alatt Mészáros Imre, az Operaház ekkor még aktív igazgatója, több esztére terjedő vendégszereplésre szerződtette. Időközben Bánffy Miklós gróf kormánybiztos szabadságoltatta Mészárosot és hozzáfogott az Operaház ügyeinek rendezéséhez. A

kormányhatóságilag beláthatatlan időre bezárt Operaház jövő programmlának megálapításánál szóba kerül a Knoté-féle szerződés is. Bánffy gróf, aki a reorganizált Operaházban lehetőleg mellőzni kíván mindenféle külföldi vendégszereplést és a látékrend főszereplését tisztá, egyöntetű magyar előadásokra akarja fektetni a jövőben — ép ezért mondtott fel, úgy látszik, a személyzet legiava részének — nagy felháborodással értesült az Operaházra súlyos terheket mérő Knoté-szerződésről és elhatározta annak minden áron való felbontását.

Egyébként nem Knoté az egvedüli, aki pörösködésre kényszeríti az Operát. Gróf Vasquezné, akinek szerződését a hirhede 15. szakasz d) pontjára való hivatkozással felbontotta Bánffy gróf, szintén keresetet adott be a színház ellen. Vasquez grófné keresete szerint a felmondás teljesen jogtalan mert amikor az Operaház a vele fennálló szerződést ez év tavaszán további három évre meghosszabbította, már tudnia kellett, vagy legalább is kellett volna, a jövő terveiről és így a szerződés meghosszabítás, majd a röviddel utána történt felbontás, inkorrekt módon és az ő anyagi megrövidítésével történt. Ez a két per bevezetése egy csomó másnak, amely most indul meg az Opera ellen.

Családi dráma a vonaton

Orgyilkossági vádból fegyvertilalmi kihágás

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a leobeni esküdtbíróóság. Egy 35 éves Haas Henrik nevű magántisztviselő volt a vádlott, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy a vasuti kocsi-ban két revolverlövessel agyonlőtte a feleségét, a 24 éves Zwerina Antóniát.

Ez év május 3-án ugyanis a délutáni vonattal a Haas házaspár Reiflingből Leobenbe utazott. Mikor a vonat a Landl melletti alagutba ért, Haas, aki különben a Mendl és Társa szállító cég diszponense, revolvért rántva elő, abból négyszer, közvetlen közelből, a feleségére lőtt, akit két golyó talált is és oly súlyosan megsebesített, hogy mialatt a leobeni kórházba akarták szállítani, utközben meghalt.

A gyilkosság után Haas önmaga ellen fordította a fegyvert, a lövés azonban nem volt halálos és Haas súlyos sebével beszállították a kórházba, ahol a gondos orvosi ápolás megmentette az életnek.

Megállapítja a vádirat azt is, hogy Haasné, aki négy év óta volt férjénél, gyógyíthatatlan tüdőbajban szenvedett, ezenkívül is súlyos idegbeteg volt és hosszabb időn át egy gyógyintézetben ápolhatta férje. Az asszony 1911. év őszén öngyilkosságot kísérelt meg. A házasságból egy leánygyermek született, aki most már három éves. A gyermek most a nő szüleinél van.

A vádlott kihallgatásakor azt adta elő, hogy ő és felesége abban állapodtak meg, hogy együttesen öngyilkosokká lesznek, mert nagyon el voltak keseredve felesége gyógyíthatatlan betegsége miatt. A további kihallgatás folyamán beismerte a vádlott, hogy azért ültek vonatra, hogy az alagutban egy másodosztályú fiülkében agyonlője előbb az asszonyt, azután önmagát, hogy megmentse feleségét végtelen szenvedésétől, akinek az orvosok különben is már csak néhány hónapot jósoltak. Ő igen szerette a feleségét, különben is igen szép családi életet éltek.

Az ügyész orgyilkossággal vádolta a szerencsétlen férjet, ezenkívül a fegyverviselési tilalom megszegésének kihágásával.

Az orvosszakértők egyértelműleg oda nyilatkoztak, hogy a vádlott a tett elkövetésekor ellenállhatatlan kényszer hatása alatt állott, egyébként azonban beszámítható; a nagy lelki depresszió azonban, melyet nála a hön szeretett házastárs gyógyíthatatlan betegsége és nagy szenvedése idézett elő, annyira csökkentette, sőt megsemmisítette akaraterejét, hogy felelősségre vonása kizártnak tekinthető.

Az egybehangzó szakértői vélemény alapján az esküdték nemmel feleltek a gyilkosság kérdésében, ellenben bűnösnek mondták ki a fegyverhasználati tilalom áthágásában és e verdikt alapján a bíróság Haast a feleséggyilkosság vádjá alól *felmentette*, ellenben a fegyverviselési tilalom áthágásáért *tíz korona pénzbüntetésre*, nem fizetés esetén *egy napi elzárásra* ítélte.

Az ügyész az ítéletben megnyugodott. A verdiktet és az ítéletet a nagyszámu hallgatóság lelkesen megéljenezte.

Lefüggönyözött vasuti kupé . . .

— Egy különös válópör —

Ezt a válópört szokatlan körülményeinél fogva írjuk meg. Érdekes probléma vetődik föl benne: ok-e a válópör megindítására az, ha a férj egy csinos fiatal nővel lefüggönyözött ablak mellett, külön fiülkében egyfolytában hat órát utazik?

Erre a nem mindennapi kérdésre kell választ adni a járásbíróának a hozzákerült és ítéletre már megérett pörben. Egy állami előkelő főtitkviselő leánya indította meg ezt a pört a férje ellen, aki községi jegyző. — A hölgy nem volt megelégedve férje életmódjával és ezért válópört indított ellene, ugyanekkor természetesen eltávozott az urától és hazaköltözött szüleihez. Nemsokára azután, hogy a válópört benyújtotta, benőrlötte férjét a járásbírósnál tartásdíj iránt is. — Előre ugyanis nem tudható, hogyan ítélnék a válópörben s az meddig húzódhatik. Amíg az tart, addig az asszonynak joga van tartásdíjat követelni, ha a férj szolgáltatott okot a válópör megindítására.

A szóban lévő előkelő hivatalnok leánya kétszáz korona tartásdíjat követel. És ezt a következőkkel indokolja: A férj nagyon süriin együtt volt a községbeli fiatal szép tanítónővel. Egy alkalommal Budapestig utaztak külön fiülkében, lefüggönyözött ablak mellett.

A járásbíró két kalauzt ki is hallgatott, akik azt igazolták, hogy ezen a hosszú uton a fiatalok csakugyan zavartalanul utaztak. — A férj hevesen tiltakozott a vád ellen.

— Az a hölgy, akivel együtt mentem, tisztességes, becsületes nő és nem tartom megengedhetőnek, hogy ilyen kalandos ügybe a nevét belevonják.

— Hát hogyan kerültek önök egy fiülkébe? — kérdezte a bíró.

— Véletlenségből, felelte a férfi. — Én egy közeli állomáson szálltam föl és véletlenül ugyanabba a fiülkébe mentem be, melyben az a tanítónő egyedül utazott. Hát tehetek én erről, vagy az a nő oka lehet ennek?

— És a lefüggönyözött ablakok? — kíváncsiskodott a bíró — kötelességszerűen.

— Istenem, hát erősen besüitött a nap és kénytelen voltam elhuzni a függönyöket. Azután a férj indignálódva mondta:

— Kérem, én szeretem a feleségemet és nem tudom, miért akar tőlem elválni. Én szeretném, ha visszajönné hozzám.

A hölgy megfelelt erre:

— Én nem élhetek egy földél alatt olyan férfival, aki az ideje nagy részét az iskolában tölti. A tanítónő . . .

— Ugyan kérem — vágott közbe a férj — én hivatalos teendőimet végzem az iskolában. Én a községben iskolagondnok vagyok, kötelességem a tanítást ellenőrizni.

— Mikor nincs is tanítás? — kérdezte a bíró.

Ítéletet még nem hoztak ebben a nehéz pörben. — A férj állítása szerint alaptalan családi pletyka miatt akarják a feleségét tőle elidegeníteni.

HIREK

— **Tisza István nyílt levele választóhoz.** Röviddel ezelőtt a lapok különböző tállgatásokat adtak közre Tisza grófnak arádi választóihoz intézendő nyílt leveléről, a melyben beszámol az elmúlt politikai harcok ról és bepillantást enged közeli terveibe. Tisza Istvánnak ez a levele már elkészült és a közeli napokban közre fogja adni. Egy nagyszalontai távirat, amelyet ma este küldtek föl Budapestre, már részleteket is tud Tisza nyílt leveléből. A távirat nagy bölcsen elmondja, hogy Tisza levélben igazolni akarja cselekedeteit választói előtt és részletesen kidolgozott választói tervzetét is közreadja. Főlölegesnek tartanók a nagyszalontai távirattal foglalkozni, ha az nem egy félhivatalos szinezetű könyvatos újságban jelent volna meg. Így azonban sokakat megtéveszthet és éppen ezért szükségesnek véljük annak a közlését, hogy az a nagyszalontai távirat, amely Tisza levelének tartalmával foglalkozik, a szalontai tudósító közönséges koholmány. Tisza levele nem azokat fogja tartalmazni, amelyeket a nagyszalontai tudósító önkényesen előre bele akar magyarázni.

— **A velencei pátriárka a divat ellen.** Velencéből jelentik: Ismeretes, hogy a velencei pátriárka néhány nap előtt pásztorlevélben szólította fel a hatósága alá tartozó papokat, hogy templomaikba csak decensül öltözött nőket engedjenek be. A pásztorlevélnek — mely szerint Péter tanításaira hivatkozik — erre vonatkozó passzusai így szólnak:

Kárhoztatjuk azt a női viseletet, amely szabadon hagyja a kart, a nyakat és a mellet, kárhoztatjuk azokat a ruhákat, melyek átlátszó fátylakkal vannak borítva és csak arra való, hogy a beteges kíváncsiságot izgassák. Kárhoztatjuk azokat az öltözeteket, melyek kidomborítják a női formákat.

A pásztorlevél ezután felszólítja a papokat, hogy mindazokat a hölgyeket, akik nincsenek a fentieknek megfelelő ruhákba öltözve, ne engedjék templomaikba, végül pedig felszólítja a családapákat, hassanak oda, hogy nejeik és leányaik üzenienek hadat a modern divatnak.

— **Egy püspök a tót nyelvért.** Eperiesről jelentik: Geduly Henrik, a tiszai ág. hitv. egyházkerület püspöke legújabbban pásztorlevelet bocsátott ki. Ebben hangsúlyozza, hogy az állam — különösen tanügyi téren — az államsegélyes rendszer révén túlságosan beleavatkozik az önkormányzatba és ezt a hatáskört fokozatosan szűkíti. Követelni kell szerinte mindazon teteles törvényeknek és kormányhatósági intézkedéseknek revízióját, amelyek az ev. iskoláigvet érintik. Szükségesnek tartja a püspök az eperiesi tanítóképzőn önálló vallásstanári és tót nyelvi tanítóknek szervezését s azt, hogy a soproni teológián a német, az eperiesin pedig a tót nyelv kötelező tantárgy legyen. Ezt az teszi indokoltá, hogy már képtelenek vagyunk a gyülekezeteket ellátni a népek és istentiszteleteknek nyelvét értő papokkal és tanítókkal.

— **Nagy vihar.** Tabról jelenik: Nagy vihar vonult végig tgnapelőtt a Balaton partján. A vihar, mely jégesővel járt, különösen Fonyód, Lengveltői és Osztopán községek határában a kukoricákban okozott nagyobb kárt.

— **Halálozás.** Szoboszlav Albert ujhértói földbirtokos, Szabolcsvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, tegnap éjjel hirtelen elhalálozott, Debreczenben is több előkelő család gvászolja.

— **Tolvajlás próba közben.** Nyiregyházi-ról jelenti tudósítónk: Felner Sándor bankhivatalnok, a Nyiregyházi Agrárbank főkönyvelője nyári szabadságára készülvén több ruhát rendelt egy ottani előkelő szabócégnél. A ruhákat tegnap délután Tusz Pál szabósegéd szállította haza, aki a próbánál segédkezett is. Mikor a segéd távozott, a főkönyvelő megdöbbenve vette észre, hogy eltűnt 1900 koronát tartalmazó börtárcája is. Azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek, mely az első nyomokon kiindulva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tolvajlás más aligha követhette el, mint a szabósegéd. Azonnal vallatóra is fogták, de cinikusan tagadta, hogy a lopásban része lenne. Este felé azonban a műhely kályhájának az üregében megtalálták a pénztárcát az 1900 koronával együtt. Mire a megtévedt szabósegéd is töredelmes vallomást tett. A tárcsa próba közben kiesett a főkönyvelő zsebéből s Tusz Pál észrevétlenül zsebrecsuszította, aztán otthon elrejtette. Átkisérték a nyiregyházi kir. ügyészséghez, hol előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Egy mulatság epilógusa.** Tegnap éjjel egy furcsa társaság ütött tanvát a rendőrségen. Valamennyi tagja be volt rugva s talán arra sem emlékezett, hogy is került az idegen környezetbe. Mert pompás mulatság után voltak az illetők, Pávai Ferenc bérkocsis rendezett számukra lukullusi lakomát a konyári Sóstó-vendéglőben, ahol ételeken kívül kellő mennyiségű italokat is beszédtek. Ettől aztán a bérkocsitulajdonos alaposan el is szenderedett, úgy, hogy mire felébredt, nem várt meglepetésben volt rész. A bugyellárja a bennlevő pénzzel, mely bemondása szerint 50 korona lehetett, eltűnt. Jelentette az esetet az egyik rendőrnek, aki aztán az egész társaságot bekísérte a főkapitányságra. Aminek nem sok eredménye volt, mert sem a bugyellárja, sem a pénz nem került elő.

— **Nemtelen bosszu.** Ma délután egy súlyosan összeégett munkást szállítottak a debreceni városi kórházba. Az égési sebek leg-súlyosabbika: zsirégs volt arcán, szemén. Így hozták haza Hajdudorogra, honnan szülei ma beszállították Debreczenbe. Medgyessi Imre 18 éves földnapszámos Budaörsön dolgozott az ott folyó vasutépítkezésnél. Valamelyik fizetésnél résztvett egy munkásmulatságon, melynek folyamán nézeteltérés támadt közte és egyik társa között. Az meg is fenyegette, hogy leszámol vele. Tegnap aztán főzés közben be is váltotta, amit ígért, mert a bográcsban olvasztott forró zsirt közvetlen közelből úgy borította a Medgyessi Imrére, hogy annak egész arcát, szemét összeégette a folyadék. Súlyos sebeivel vonatra tették s szüleihez Hajdudorogra szállították, innen pedig ma Debreczenbe hozták a kórház sebészeti osztályára.

— **Meggyilkolt kereskedő.** Máramaroszigetről jelentik, hogy Tiszaveresmart község egy félreeső dűlőjében ma reggel hatalmas vértócsában haldokolva találták Német Leo idevaló kereskedőt. Borzalmas hasadék tátongott a testén, belei kilógtak. A szerencsétlen ember csakhamar elvérzett. Halász Pál vizsgálóbíró elrendelte a holttest boncolását. Az elvetemült gyilkos után nyomoz a csendőrség.

— **Balesetek az utcán.** Envedi Sándor 34. számú rendőr ma délelőtt kerékpáron levelezett szolgálatból lakására, mikor a kerékpár megugrott, a rendőr kirepült a nyeregből és a lába kificamodott. A lakásán ápolják. — Suhogyi Imre 14 éves fiu a tehenet hajtotta ki a járásra, mikor az állat hirtelen megbotlott, lábára esett és a fiu a suly alatt inszakadást szenvedett. A kórházban ápolják. Sérülése súlyos.

— **Lopás a postán.** Miskolcra táviratozók: A miskolci postahivatalból a napokban eltűnt egy 3124 koronát érő ékszeresomag. A nyomozás során megállapították, hogy az ékszeresomagot Gellérti István postai kézbesítő otfelejtette az asztalán. Időközben feljött a postahivatalba Lipták István postaszolga, magához vette a csomagot és a lakására vitte. A rendőrség házkutatást tartott Lipták lakásán. Az ékszeresomagot megtalálták és a postaszolgát letartóztatták.

— **Szerelmi dráma.** Munkácsról jelentik, hogy Makkosjános községben tegnap véres szerelmi dráma történt. Dudás József munkás, ki Amerikából jött haza, arról értesült, hogy a felesége távollétében megcsalta. A féltékeny férj először feleségére, majd önmagára lőtt. Dudás József szörnyet halt, feleségét haldokolva szállították a kórházba.

— **Az ebadó főlebbezhető.** Lukács László belügyminiszter, egyetértve a földmivélsügyi miniszterrel, körrendeletet intézett a vármegyékhez, amelyben tudomására hozza, hogy a közigazgatási bizottság azon határozata ellen, melylyel a vármegyei ebadónak az egyes adófizetőkre való kivetése tárgyában előterjesztett felebbezéseket elintézi, a közigazgatási bíróság előtti eljárásnak van helye.

— **Rendőri hírek.** Fialtal szarka. Barta Imréné Batthyányi-utcai lakosnő tetten érte Molnár Mária dohánvgvári munkásnőt, amint az bezárt lakásába behatolt. A rendőrnek adta át. Lopás az ipartelepén. Füst Ödön Simonyi-uti ipartelepéről egy 10 cm. széles és 3—5 méter hosszú gépszii, mely a motort és szivattyút összekötötte, eltűnt. Ismeretlen tettes ellen lopás miatt feljelentést tett.

— **Nézzük meg Frank Tetvérek különleges kirakatait.**

Kapható:
Mayer Jenő és Béla czégnél.
Telefon 1—45.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	844.75
Osztrák hitel	854.—
4 százalékos koronajáradék	87.50
Államvasút	717.—
Jelzálogbank	468.50
Rimamurányi	766.50
Salgótarjáni	753.—
Közuti vasút	762.50

Irányzat:

Magánleszámitólas kamatláb:

Bécs 4 1/4%, Berlin 4 3/8% London 2 13/16%

Budapesti gabonatőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése.	
Buza októberre	11.38
áprilisra	11.70
Rész októberre	9.31
Zab októberre	9.35
Tengeri 1912. év júli	8.96
augusztusra	8.09
Tengeri szept.	8.09
Tengeri májusra	7.57

Készára 5-tel drágább.

Uj vasut. A Debrecen—Hajdunánási vasut Nánás—Polgár—Miskolczi meghosszabbításának előmunkálatai serényen haladnak. Most már az érdekelt városok és községek kezdik a törzsrészvények hozzájárulás ügyét tárgyalni. Így Hajdunánás városa e hó 14-én tartott közgyűlésében foglalkozott a vasut építésének kérdésével és 500.000 korona törzsrészvény hozzájárulást szavazott meg. A munkálatok tovább folynak s ezek sikerétől függ a vasut kiépítésének sorsa.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Fürst Lajosné Marosvásárhely Klein Mátyás Sülelmed, Landau Berta Marosvásárhely.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

A tábornok nyugtalan kitörései miatt el nem hagyhatták a várat. Az öreg ember gyakran órák hosszat állott őrt a kerítés körül. Sőt, csendes őr volt az öreg, aki a kapunál vagy a kerítésen belül lépkedett föl-alá. Féltékenyen őrködve a fölött, hogy a magánosságát meg ne kísértse valaki szentségtelenül megzavarni.

Egy este arra sétáltam és láttam sötét, szikár alakját a fák árnyékában elvonulni és néha még a szögletes, éles arcvonásait is kivehettem, amint gyanakodva tekintgetett ki a kerítés hacadékain.

A szívem gyakran megesett érte, amint ideges, idegen mozdulatait megfigyeltem. Ki gondolta volna, hogy ez a valaha daliás, bátor katonatiszt, aki számtalan ütközetben vett részt és számtalan babért szerzett bátorságával és lelkesítette a körülötte lévő vakmerő katonacsapatot, ki hitte volna, hogy valaha összeesve, rángatózó, félős arcvonásokkal, sanda gyanuval tekintget ki a kerítés rácsai mögött, valami láthatatlan ellenségtől irtóztatva. Az öreg katona ébersége dacára is fenn tudtuk tartani az összeköttetést cloomberi barátainkkal.

Közvetlen a vár mögött volt a kerítésnek egy pontja, ahol gondatlanul ácsolták össze a deszkákat, úgy hogy két szál deszkát ki lehetett emelni a helyéből, ami aztán széles nyílást hagyott, hogy egy-egy tiltott találkozást mégis csak rendezhettünk néha-néha.

Ezek a találkozások nagyjából természetesen rövidek voltak, mert óvakodnunk kellett a tábornoktól, aki nagyon mozgékony volt egyébként és sose voltunk benne biztosak, melyik pillanatban, hol fog megjelenni.

Nagyon elevenen él az emlékezetemben néhány ilyen titkos találkozás, tisztán és tündér áll előttem egy-egy ilyen lopott beszélgetés a titokzatos és vad események láncolata között, amelyek egy rettenetes katasztrófához kellett, hogy vezessenek és hatalmas, sötét árnyékokat vessenek az életünk utjára.

Emlékszem, hogy egyszer, amint a mezőkön átmentem, lucskos, esős reggelen és a levegőt a most szántott, felforgatott föld néhez illata töltötte be. Gabrielle vár rám egy gesztenyefa alatt, a nyíláson kívül és úgy állunk ott kéz-kézben, egy dombos emelkedés alján és a széles két kanális, amely körülvette az egész környéket, boldog tisztasággal nevelt ránk.

(Folyt. köv.)

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

1044—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1545/2. 1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Központi Bank mint szöv. részére lakostól 510 kor. tőke, ennek 1911. év február hó 10. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 124 kor. 16 fillér perköltség erejéig 1912. évi május hó 14-én bírósággal lefoglalt és 3674 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1912. évi július hó 19-án, délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Jókai-utca 9. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog nak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi július hó 16-án.

Olah Géza, bírói kiküldött.

Forró napokon

kiváló húsleves gyors elkészítésére
különösen alkalmas a

MAGGI kocka **5f.**

A kocka — csupán ¼ liter forró
visszel leöntve — 1 tányér kiváló
használatra kész húsleves ad :

leveseknek betéttel való készítésére,
hamis levesek ízének megjobbítására.
főzelékeknek felerősítésére,
mártásoknak „ „ „
sültékeknek „ „ stb

A bevásárlásnál ügyeljen a
MAGGI névre és a „kereszt-
csillag” védjegyre!

6486—1912. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Lénárt Máténé Bodor Eszter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő a debreczeni 3401. sz. tjkvben A + 3778. hrsz. a. felvett a Lénárt Máténé Bodor Eszter nevének álló csapókeri házas szőlőre 1374 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1912. évi augusztus hó 2. napjának délelőtt 9 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen 696 koronán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árban magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1912. évi május hó 13.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Bolváry, s. k.
kir. tszéki bíró.

Versenyfárgyalási hirdetmény

A debreceni református egyház a Hadházi-ut és Apaffy-utca sarkán fekvő teikén egy egyemeletes lelkészlakot kíván építtetni, melynek összes építkezési munkálataira versenyfárgyalást hirdet.

Pályázhat minden magyar honos, aki a verseny tárgyát képező munkálatoknak végzésére törvényes képesítéssel bír.

A tervek, előmérétek és vállalati feltételek a debreceni református egyház irodájában (Egyház-tér 17.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s ugyanott az ajánlati űrlapok — ikenint 1 koronájával — megszerezhetők.

Ajánlat csakis az eredeti űrlapokon tehető, melyekbe az egység-árak olvashatóan beirandók és munkanemenként összegezendők.

Ajánlat tehető

a) a I—XII tételek alatt felsorolt összes munkálatokra ;

b) együttesen I. Föld, kőműves és elhelyező

II. Ács

III. Vas

IV. Kőfaragó

V. Bádogos

VI. Szobrász munkák

és VII. Kerítés munkák csoportjára ;

továbbá a

VII. Asztalos, lakatos, üveges és mázó munkák csoportjára ;

c) külön-külön a VIII. Kályhás

IX. Szobafestő

X. Vizvezeték és csatornázás

XI. Villanyvilágítási munkákra.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati összeg 5 százalékának megfelelő érték készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban a **debreceni ref. egyház pénztáránál folyó évi augusztus hó 3 án déli 12 óráig** leteendő s az arról kapott elismervény az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok zárt és lepecsételt borítékban »Ajánlat az Árpád-téri református lelkészlak épületének munkáira» címzéssel ellátva **folyó évi augusztus hó 4 én délelőtt 11 óráig** a ref. egyház irodájába (Egyház-tér 17.) nyújtandók be.

Később érkezett, vagy a felsorolt kellékekkel nem bíró ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkezett ajánlatok **folyó évi augusztus hó 4-én délelőtt 11 órakor** a ref. egyház tanácstermében fognak felbontatni.

Azon vállalkozó, kinek ajánlata elfogadtatik, tartozik ajánlata elfogadásától számított 8 nap alatt a munkálatokat haladéktalanul megkezdeni s azt oly erővel folytatni, hogy az épület legkésőbbben folyó évi november hó 15-éig fedél alá kerüljön, s 1913 április hó 15-éig teljesen elkészítve a használatnak átadható legyen.

A kőműves munkák egységárainak megállapításánál figyelembe veendő, hogy a ref. egyház a téglaszükséglet egyrészét — 150,000 azaz egyszázötvenezer darabot ingyen bocsát a vállalkozó rendelkezésére s e téglamennyiségnek csak a téglagyárból való beszállítási költsége terheli a vállalkozót.

A vállalati szerződés készítésének költsége, mely a vállalati összeg 0.4 százalékában van megállapítva — vállalkozót terheli.

A parochiális bizottság fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati árba való tekintet nélkül szabadon választhasson, avagy az ajánlatok mellőzésével a munkálatok végrehajtása és biztosítása felől saját belátása szerint intézkedhessék.

Kelt Debreczenben 1912. július 16.

Vigyáz ! Rékre festet kirakat. Vigyáz !

Ki jutányos árban akar vásárolni most a kedvező alkalom, mert most módomban van, hogy **igen jutányos árban árulhassak.**

1 mtr. gyapju delén kék szín is	96 fill.	1 „ lüster minden szín	30 „
1 „ túll csipke kelme	94 „	1 „ selyem ujdonság	90 „
1 „ grenadin sima fehér is	72 „	1 „ csipke függöny	36 „
1 „ mosó delén egész ujminták	34 „	1 drb. fekete gloth alsó	2.06 „
1 „ zefir bluzra és ingre	34 „	1 „ finom ernyő	1.90 „

diszek, csipkék, szallagok, **ruha szövetek**, vásznak, sifonok, **mara-dékok**, rövid árak, ágygarnitúrák, szőnyegek, paplanok mind igen **jutányos árban.**

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben.

A t. vevőközönsséggel tudatom, hogy az üzlet többszörösen **nagyob-bítva lesz** s több új cikk lesz bevezetve ami eddig raktáron nem volt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választványt csatolni.

Betöltendő.

Nyomdai tanulónak két középiskolát végzett fiu felvétetik a kiadóhivatalban.

Egy könyvelőnőt felveszek, aki a könyvelésben teljes bizottsággal bír és mérlegképes. Weisz Albert Hatvan-utca 34.

Adás-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Szőlő termelők figyelmébe! Rézgalic, Kénpör, rézkénpör, bordói pör, raffia és juttafonal előnyös árban kapható Deutsch Lajos fő üzletében, Piac-utca 38. Fiók üzlet Piac-utca 72.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Lakás.

Új szálloda. Merkur szállodát Hatvan-utca 61. sz. a melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy berítő, egészen vagy részletben is kerestetik. Emerich Arnold.

Egy négyosztós modern lakás fürdőszobával augusztus 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Egy három szoba és mellékhelyiségekből álló ház 800—1000 korona évi törlesztéssel megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába »Tisztviselő« címre teendők

Pult 8—9 méter hosszú, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Hentesüzlet eladás.

Nyiregyházán elektromos hajtóerőre berendezett

export hentesüzlet,

jó forgalmu vendéglővel és házzal haláleset miatt eladó.

Évente 1200 darab nehéz sertés vágás, 1200 mázsa szalonna kivitel.

Felvilágosítást ad özvgy. H. Belczár Lajosné, Nyiregyházán.

Zománc,
öntött,
préselt és
festett

felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcszámok, fiók címkék, zománcbetűk és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcsszámok, ajtó táblák 4—5 koronáért, házzszám táblák olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-utca 49.

Mintak megtekinthetők.
Költségre és díjmentesen.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.
Pontos kiszolgálás.

: NAGY LAJOS :

hirdetési irodatulajdonos közhírré teszi, hogy a

Patal-utca 12. sz. csodaszép udvaru kis urli háza után érdeklődők

igyekezzenek a vételt megkötni, mert ha a vétel e hét folyamán meg nem történik, úgy már nem lesz eladó, mert akkor ki lesz adva haszonbérbe.

Utolsó ára e csodaszép, minden elképzelhető kényelemmel berendezett paradicsomnak 8500 forint!

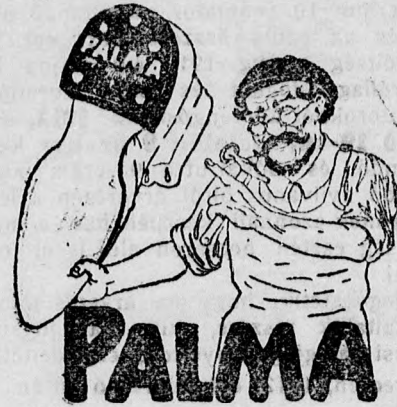
Végtelen kedvező fizetési feltételek! Becsületszavamra mondom, hogy e házam nekem már benne van 28 ezer koronámba, de muszáj tőle megválnom, mert most egy olyan irodahelyiséget béreltem ki, ahol a lakásom együtt fog lenni hirdetési irodámmal.

Villanyos vasúti közlekedés (Csapó-utcai vonal), villanyvilágítás, kitünő vízükut, telefon bevezetve!

Aki legelőbb hozza a foglalót, azé lesz e csoda kis paradicsom!

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA kaucsuk sarok.

DARKAU-FÜRDŐ

(Osztrák-Szilézia)

Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósfürdő. Egyetlen fürdő, ahol tiszta jódsóban lehet fürödni. Javallatok: Görvély, syphillis, exsudatumok, érelmeszesedés, csont- és izületi bajok, női betegségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Régi park. Diszes szállások. Gyermekpenziók kíséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon. Posta, táviró és vasúti állomás. Évad május 15-től október 1-ig. Főorvos Dr. V. Klimek. Értesítésekkel és prospektusokkal szolgál Exz. Graf Larisch-Mönnichsche Kurverwaltung, Darkau.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmek, Napernyők :-:
Óriási választékban!

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Meghőléltel erőd esz,

:-: kősvény- és roma :-:

ellen a legjobb

hátszár a híres

Király-Balzsam!

Hatás nemcsak sebben megjelöl, amennyiben gyakran használják, azonnal is már egyszeri bevitelével a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peron alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes hátszárát tartalmaz. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárában Kossu h-utca 8. színház mellett.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy Miklós-utca 1. sz. alatt új fióközletet nyitottunk.

Midőn ezt szíves tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár:

Széchenyi-utca 42. sz.
Telefon 323.

Fióközletek:

Csapó-u. 30. — Telefon 668.
Hatvan-u. 11. — Telefon 578.
Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.

Felvevő telep:

Piacz-u. 22. Glúck Ede dívatáruháza. — Telefon 602.